

Historische Vereniging Deutekom

Beleidsplan 2017-2020

HISTORISCHE VERENIGING DEUTEKOM

januari 2017

INHOUD:

- 1. Voorwoord**
- 2 Doelstelling**
- 3. Leden**
- 4. Statuten**
- 5. Financiën**
- 6. Kronyck**
- 7. Website**
- 8. Samenwerking met andere instellingen**
- 9.Archeologie**
- 10.Collectie**
- 11.Lezingen en excursies**
- 12.Monumenten**
- 13.Diversen**

1. Voorwoord

De historische vereniging Deutekom heeft ook in de komende jaren een belangrijke taak en rol bij het in stand houden en onder de aandacht brengen van cultuur-historisch erfgoed in de gemeente Doetinchem. De vereniging stelt zich daarvoor actief op zowel naar leden, belangstellenden als lokale overheden, particulieren en instellingen. Een historische vereniging staat niet permanent op het netvlies van inwoners. Dat moet beter en een toenemend ledenaantal is wenselijk om onze missie te laten slagen. De waardering voor cultuurhistorie van wonen, bouwen, werken, natuur en milieu zal toenemen en van invloed zijn op de toekomstige ontwikkelingen in en om onze gemeente. In de komende tijd gaan mensen meer op zoek naar herkenbaarheid en de waarde van hun leefomgeving. Kennis van en inzicht in de historie van die leefomgeving vormen een stevig fundament voor de inrichting en vormgeving van een veranderende, gezonde, evenwichtige en menswaardige samenleving. Deutekom zal ontwikkelingen niet blokkeren, maar als hoeder van historisch erfgoed in brede zin, deze eerder versterken. In het beleidsplan 2017-2020”, wordt de bestaande situatie beschreven en wordt voortgebouwd op de bekende “plannen van aanpak. Dit plan dient er toe om even ‘de klokken gelijk te zetten’. Een beleidsplan helpt om de richting en de competenties van onze vereniging, intern en extern te verduidelijken en onderlinge samenwerking en uitwisseling te versterken. Binnen de beleidsnota is hier dan ook ruim aandacht voor, het zal het gezicht van de vereniging versterken. De Historische Vereniging Deutekom is onderdeel van het culturele leven van de gemeente Doetinchem en het is goed dat wij ons bewust zijn van onze traditie en ons tegelijkertijd vernieuwen met alle mogelijke communicatiemiddelen van de 21ste eeuw. Wat opvalt bij het lezen van de nota is de diversiteit van activiteiten. Van het verzorgen van lezingen, het uitgeven van een bijzonder blad tot een actuele website, het gebeurt allemaal en op hoog niveau. Wensen van actieve leden, bestuur en taakgroepen bepalen de richting voor de komende jaren. Geen schokkende veranderingen, daar functioneert de vereniging te goed voor, maar wel een uitgesproken behoefte naar vergroten van activiteiten, uitbreiden van ledenbestand, elkaar betrekken, zowel binnen als buiten de vereniging. Een richting, waar het hele bestuur zich de komende jaren aan verbindt samen met alle leden van onze vereniging.

2. Doelstelling.

In artikel 2 van de statuten staat vermeld dat de Historische Vereniging Deutekom de volgende doelen heeft:

- a) De bestudering van de geschiedenis van Doetinchem en omgeving;
- b) De instandhouding en bescherming van monumenten in Doetinchem en omgeving;
- c) De bevordering van voornoemde doelstellingen door onder meer het wekken van belangstelling daarvoor in brede kring.

Deze 3 doelen staan ook in de periode 2015-2020 centraal en het realiseren ervan betekent voortdurende aandacht en alertheid voor behoud en onder de aandacht brengen van de waarde van cultuur historische erfgoed in de gemeente Doetinchem. De Historische Vereniging Deutekom doet dat samen met haar leden door:

- het organiseren van lezingen;
- het uitgeven van een zeer aantrekkelijk blad de Kronyck;
- het organiseren van excursies;
- het onderhouden van contact met Erfgoed Centrum Achterhoek en de Liemers;
- onderhouden van contact met het Stadsmuseum;
- onderhouden van contact met de gemeente;
- onderhouden van contact met verenigingen en stichtingen die gelijke of vergelijkbare doelen nastreven.

3 Leden.

De vereniging telt per 01.01.2017: 720 leden.

De gemiddelde leeftijd van de leden is hoog. Er is weinig jonge aanwas.

De motivatie om lid te worden van Deutekom varieert. Een belangrijk motief is de uitgave van de Kronyck.

In 2017 worden er acties in gang gezet om het ledenaantal te vergroten.

Er zijn al een professionele wervingsfolder en een uitnodigende website beschikbaar.

De aanmelding als lid via de website is zeer eenvoudig. Een aantrekkelijk lezingaanbod en de professioneel, zowel inhoudelijk als uiterlijk, vormgegeven Kronyck zullen daaraan bijdragen. Aankondigingen van activiteiten worden vermeld in plaatselijke en regionale dagbladen.

De contributie is in 2013 verhoogd van € 15,- naar € 16,50. Een aantal leden storten een hoger bedrag. In het jaar 2017 zal het bestuur de algemene ledenvergadering een voorstel doen om de contributie met ingang van het jaar 2018 te verhogen naar €18,- om de baten en lasten in evenwicht te houden.

De communicatie met de leden verloopt via het 3-maandelijkse verenigingsnieuws, dat wordt ingesloten bij de verzending van de Kronyck. Ook het steeds meer verspreiden van informatie via e-mail wordt nagestreefd.

4. Statuten

De Oudheidkundige Kring Deutekom is opgericht in 1976.

De statuten zijn na wijziging vastgesteld op 22 mei 2003 en de naam is gewijzigd in Historische Vereniging Deutekom.

De statuten zijn voor bestuursleden toegankelijk via de website.

Op 18 mei 2016 zijn de statuten van de Historische Vereniging Deutekom geactualiseerd en door de notaris vastgesteld. Doel van deze statutenwijziging is het bereiken van de culturele ANBI (Algemeen Nut Beogende Instellingen) status waardoor giften en legaten voor de schenkers op een fiscaal gunstig regiem mogen rekenen. Tevens is van de gelegenheid gebruik gemaakt om de besluitvorming in de algemene ledenvergadering inzake een statutenwijziging te vereenvoudigen en uitnodigingen en verslagen op digitale wijze met leden te communiceren.

De bestuursleden hebben een zittingstermijn van 3 jaar, zijn daarna herkiesbaar. De bestuursleden worden door de algemene ledenvergadering benoemd.

De voorzitter wordt in functie benoemd, de overige bestuursleden verdelen onderling de functies.

Het bestuur benoemt uit zijn midden nog 2 personen voor het DB te weten de secretaris en de penningmeester.

In 2013 is een protocol vastgesteld betreffende de argumenten, die kunnen leiden tot een voordracht tot erelid. Vaste richtlijnen hiervoor kunnen niet worden geformuleerd.

Het blijft steeds weer een individuele afweging.

5. Financiën

De concept-jaarrekening van 2016 vertoont een tekort dat in totaliteit uitkomt op het begrote tekort van €2800,-, doordat de begrote kosten van het jubileumjaar 2016 hoger zijn uitgevallen dan aanvankelijk begroot. De drukkosten van de Kronyck vielen goedkoper uit. Vanaf september 2016 worden de kosten van vormgeving in rekening gebracht. Het gaat dan om circa €1200 per jaar. De kosten voor het 40 jarig jubileum zijn ten opzichte van de begroting €2000 hoger uitgekomen.

De begroting 2017 is niet dekkend, uitgaande van ca. 700 leden. Het vermogen is dusdanig, dat een verlies kan worden opgevangen. In de jaarvergadering van 2017 zal het bestuur een voorstel doen om per januari 2018 over te gaan tot een contributieverhoging naar €18,-. Daarbij zal de algemene toegankelijkheid zoveel mogelijk gewaarborgd worden.

Ook in 2017 zal de contributienota worden bijgesloten in de Kronyck, met het verzoek vrijwillig meer bij te dragen dan de minimumcontributie van € 16,50.

De grootste onkostenpost op de begroting 2016 is de uitgave van de Kronyck, € 6.500,- en het Stadsmuseum, € 2600,- beschikbaar voor projecten.

Bij het kapitaal ultimo 2016 van € 26.000 is een reservering voor uitgaven van boeken ad € 14.000 inbegrepen en is ca. € 12.000 bestemd voor het opvangen van onvoorziene kosten. Door een tekort op de begroting 2017 van €3.500 te accepteren zal het buffervermogen mogelijk teruglopen tot circa € 8.200,- ultimo 2017.

6. Kronyck

De Kronyck is het orgaan van de vereniging. De Kronyck is ook het verenigingsorgaan van de oudheidkundige verenigingen van Gaanderen en Zelhem. De totale oplage (1900) wordt op basis van het ledenbestand verdeeld.

Het uitbrengen en continueren van De Kronyck is naast het organiseren van lezingen een van de kernactiviteiten van Deutekom. De relatie redactie/bestuur is niet in de statuten of anderszins vastgelegd.

Het budget van de Kronyck wordt jaarlijks via de begroting van Deutekom vastgesteld. Overschrijding van dit budget is alleen toegestaan in overleg met het bestuur van Deutekom.

Gander en Salehem krijgen de beschikking over de aantallen die ze bestellen.

Gelet op de terugloop van het aantal leden (abonnees) bij Deutekom moet in 2017 de oplage en de verdeling opnieuw worden vastgesteld.

Deutekom neemt alle onkosten en declaraties voor haar rekening en berekent Gander en Salehem een stuksprijs per Kronyck door en de verbruikte porti op basis van de declaratie TNT-post. De prijs voor losse verkoop aan derden is per exemplaar voor 2017 vastgesteld op € 5,-.

7. Website

De website van Deutekom is een belangrijk communicatiemiddel om leden en andere belangstellenden te informeren over activiteiten die georganiseerd worden. Via de website kunnen leden zich aanmelden als lid. In 2017 en de jaren daarvan zal onze website voortdurend geactualiseerd worden en gaan we ook meer gebruik maken van sociale media.

De Kronyck redactie levert korte overzichten van de inhoud van de Kronyck. De volledige inhoud van de Kronyck is digitaal beschikbaar bij de redactie van de Kronyck. De QR-code teksten die kunnen worden opgeroepen bij de verschillende rijks- en gemeentelijke monumenten zijn te vinden op <http://www.deutekommonumenten.nl>.

De overige rubrieken worden tenminste jaarlijks geactualiseerd.

De index van de Kronyck wordt om de twee jaar bijgewerkt.

Op de website van de gemeente Doetinchem is veel informatie voorhanden over de cultuurhistorie van Doetinchem. www.doetinchem.nl/cultuurhistorie

Deutekom mag hiervan gebruik maken.

8. Andere instellingen

8.1 Samenwerking met instellingen in Doetinchem:

Er zijn slechts weinig afspraken over samenwerking tussen de organisaties die zich binnen de gemeente Doetinchem bezighouden met cultuurhistorie.

Deutekom heeft in 2014 een Toekomstvisie opgesteld, waarin een beleid wordt voorgestaan, dat gericht is op samenwerking met de andere cultuur historische instellingen met het oogmerk elkaar te versterken. De komende jaren zullen we de samenwerking met verwante instellingen gaan intensiveren.

Stadsmuseum:

Sinds 2012 wordt op de begroting van Deutekom een bedrag gereserveerd voor projectmatige bijdragen aan een doel met historische betekenis in het Stadsmuseum. Hiervoor is op de begroting 2017 2.600,- gereserveerd, waaronder een expositie/fotoproject "Buiten het Ei" van juni-augustus 2017 uitgevoerd door Hans Hendriks uit Winterswijk.

Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers.

In 2011 zijn het Staring Instituut en het Streekarchief gefuseerd tot het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers, gevestigd in 't Brewinc.

In het kader van de toekomstvisie van Deutekom is overleg met het Erfgoedcentrum over mogelijkheden tot afstemming en samenwerking. De lezingen verzorgd door het Erfgoedcentrum worden op de website van Deutekom vermeld en worden zodoende onder de aandacht van onze leden gebracht.

De collectie van Deutekom is in 2011 ondergebracht in het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers ('t Brewinc). De toegankelijkheid van de collectie en de kwaliteit van bewaring is daarmee gewaarborgd. De index van de collectie is te raadplegen op de website van de vereniging.

De boeken uit de collectie zijn veelal ook in het Erfgoedcentrum beschikbaar, zodat in de toekomst tot een sanering kan worden besloten. Hiervoor bestaat geen urgentie.

Aanvullingen op onze collectie worden vanaf 2012 direct ondergebracht in het Streekarchief.

Wehl.

2x per jaar contact met de gemeente Doetinchem. Verder geen relatie.

Medewerking aan de Open Monumentendag.

Salehem.

Uitgave van de Kronyck in samenwerking met Deutekom. Informeel contact tijdens de nazit van de redactievergaderingen.

Salehem heeft een florerende archeologische werkgroep, waarop wij een beroep kunnen doen voor opleiding en onderzoek.

Gemeente Doetinchem.

Er is 2x per jaar structureel een gezamenlijk overleg van de historische/oudheidkundige verenigingen in gemeente Doetinchem (Deutekom, Gander en Wehl).

Commissie Welstand en Monumenten.

Deutekom, Gander en Wehl krijgen uitnodigingen voor de vergaderingen van deze commissie, wanneer er wijzigingen bij Monumenten geagendeerd zijn. Deze oplossing is gevonden, omdat de Commissie Cultuurhistorie in 2013 door de gemeente is opgeheven. Op deze wijze heeft Deutekom de mogelijkheid de ontwikkelingen rond monumenten te volgen of aan de orde te stellen.

8.2 Samenwerking met instellingen buiten Doetinchem**Coöperatie Erfgoed Gelderland**

De Historische Vereniging Deutekom is lid van de Coöperatie Erfgoed Gelderland. Vrijwel alle historische verenigingen en musea in Gelderland zijn lid. Wij kunnen gebruik maken van de expertise die daar aanwezig is.

9 Archeologie

De gemeente is verplicht archeologisch onderzoek te doen en besteedt dit uit aan professionele bedrijven, waaronder Synthegra te Doetinchem (www.synthegra.nl). Deze bedrijven vragen ons wel om gegevens, maar de rapporten worden uitgebracht aan de opdrachtgever (gemeente). Deze rapporten worden na toestemming van de gemeente beschikbaar gesteld aan derden.

De AWN Veluwe Oost Nederland (www.awn-archeologie.nl) is regionaal actief. Deutekom is lid van de AWN.

Archeologische vondsten in Doetinchem zoals vondsten die bij de aanleg van de OR gedaan zijn, worden elders (Nijmegen) opgeslagen en geïndexeerd. Het is gewenst, dat lokale vondsten zoveel mogelijk een plaats krijgen in het Stadsmuseum.

Er is een archeologische waardenkaart (geactualiseerd in 2014) van de gemeente Doetinchem beschikbaar, die toegankelijk is via www.doetinchem.nl/cultuurhistorie.

10. Collectie

De collectie van Deutekom is opgeslagen in het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers. Deze collectie is goed geïndexeerd en de index is te raadplegen via de website van Deutekom. De collectie omvat diverse uitgaven, de volledige ingebonden uitgaven van de Kronyck en een (onvolledig) archief van het bestuur.

De individuele stukken zijn opgeslagen in dozen op volgorde van binnenkomst en zijn met behulp van de index bij het Erfgoedcentrum op te vragen en te raadplegen.

De collectie bevat ongetwijfeld veel doublures met de archieven van het Erfgoedcentrum. Het archief wordt beheerd door het Erfgoedcentrum.

Aanvullingen op onze collectie worden vanaf 2012 direct ondergebracht bij het Erfgoedcentrum.

11. Lezingen en excursies

Een aantrekkelijk, actueel lezingen aanbod is van belang om de leden en belangstellenden te binden en potentiële leden over de streep te trekken. Het aantal

bezoekers blijft achter in vergelijking met afgelopen jaren. In 2017 moet onderzocht worden op welke wijze zowel inhoud als vormgeving van een lezingenavond boeiender kan worden. Een mogelijkheid is het zoeken van verbinding tussen artikelen in de Kronyck en inhoud van een lezing.

In 2017 is in het voorjaar weer een excursie gepland naar het buitengebied van Winterwijk. De lezingen zijn gratis toegankelijk (niet alleen voor leden en huisgenoten). Een excursie kent een eigen bijdrage tegen kostprijs.

Het Gelders Erfgoed kent een sprekerslijst 2009 (www.gelderserfgoed.nl).

De lezingen vinden sinds seizoen 2013-2014 plaats in de grote zaal van Hotel Bistro “de Kruisberg”.

12. Monumenten

Op <http://www.deutekomhistorie.nl/monumenten> is de digitale monumentenkaart van de gemeente Doetinchem te raadplegen.

Een selectie van de monumenten wordt op de website van uitgebreide informatie voorzien en is bij de monumenten met de QR-code te raadplegen.

Deze website is nog in voortdurende ontwikkeling en zal steeds mee informatie gaan bevatten.

Een van de jubileumacties in 2016 was het aanbrengen van een informatie paneel met QR code bij een aantal gemeentelijke- en rijksmonumenten binnen het stadscentrum.

De uitvoering van deze actie heeft vertraging opgelopen en zal in 2017 worden afgerond.

Het betreft:

De Driekoningenkapel, Gasthuisstraat 2;

De Catharinakerk en toren, Simonsplein 25;

Een huis met lijstgevel, Grutstraat 27;

Het Gevang, Nieuwstad 76;

De Walmolen, IJsselkade 30;

Het Oude Postkantoor, Burgemeester Van Nispenstraat 2;

De Kapel Predik het Evangelie, Burgemeester Van Nispenstraat 19;

Het Joods monument;

De Leeuwen bij de ingang van het stadhuis.

Open Monumenten Dag (OMD)

De organisatie is in handen van een in 2014 opgerichte *kerncomité* Open Monumentendag. Vanaf januari 2015 is deze naam gewijzigd in “Comité Open Monumentendag. De vermelding in de landelijke gids wordt gecoördineerd door de gemeente.

Deutekom blijft bereid ieder jaar een bijdrage te leveren

De gemeente stelt jaarlijks een klein bedrag ter beschikking aan de organisatie en is verder faciliterend voor vergaderruimte en drukwerk. Deutekom voelt er als vereniging weinig voor het initiatief te nemen en blijft van mening, dat hier een taak ligt voor de gemeente. Gander en Wehl nemen deel in de organisatie.

De OMD stond in 2016 in het teken van “Iconen en Symbolen”.

In 2017 zal het thema “Boeren, Burgers en Buitenlui” zijn. Dit thema biedt in Doetinchem met zijn plattelandsomgeving veel aanknopingspunten.

13. Diversen

Beeldbank.

Het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers heeft een digitale beeldbank, waarin heel veel afbeeldingen van Doetinchem te vinden zijn, maar kampt met een achterstand om de overvloed aan materiaal uit de gemeenten in de Achterhoek en de Liemers te verwerken. Het is gewenst om ook de individuele verzamelingen op termijn te digitaliseren. Onder www.gelderlandinbeeld.nl is een beeldbank te vinden, waarin ca 1400 foto's van Doetinchem zijn opgenomen.

GTW:

In het Openbaar Vervoer Museum (OVM) is een uitgebreide collectie van modellen, gebruiksartikelen, kaartjes en foto's beschikbaar.

Er is een intentie tot nauwere samenwerking tussen Stadsmuseum en OVM.

Uitgaven:

Er komen soms voorstellen om het uitgeven van boeken te steunen. Deutekom heeft voor de financiering hiervan een boekenfonds om mogelijke risico's bij het uitgeven van boeken op te vangen. Deutekom hanteert als beoordelingscriteria a) het cultuur-historisch karakter en b) de inhoudelijke en financiële onderbouwing van de aanvraag. Inzake de voorstellen voor 2017:

Er is overleg met de heer Hans Hendriks over de uitgave van een boek van het boek "Buiten 't EI".

Begraafplaatsen:

Dit is een initiatief van de Stichting Behoud Stads- en Ambtsbegraafplaats Doetinchem. Er is veel "achterstallig onderhoud" en een beperkt aantal vrijwilligers. De begraafplaats aan de Loolaan valt niet onder de doelstelling van de stichting, maar vraagt wel om aandacht.

Gevelstenen "Van Dijk Stichting"

Door een vraag van de heer Blanckesteijn Jr (80+) werd Deutekom geattendeerd op gevelstenen (1864 resp. 1884), die in de gesloopte Ds. Van Dijkschool aanwezig waren. De stenen zijn in oktober 2012 van de berging van de CBS "de Haven" naar de berging van het Stadsmuseum overgebracht. De schenkingsakte is getekend terug ontvangen. In het jubileum jaar 2016 (40 jarig bestaan) heeft Deutekom de gevelstenen weer een zichtbare plek gegeven aan het Cauverenpad aan de muur van de kapel "Predik het Evangelie". De stenen zijn eigendom van het stadsmuseum en in bruikleen aan de stichting Het Nieuwe Dijkhuis gegeven. De stenen zijn in november 2016 door de wethouder van onderwijs en cultuur onthuld.

TOOS:

Op 17 mei 2014 is een aantal projecten in het kader van Trots Op Onze Streek opgeleverd. TOOS is een initiatief van de gemeente Doetinchem om samen met bewoners kennis en behoud van cultuurhistorische waarden in het buitengebied te versterken.

Het betreft een wandeling rond het klooster Bethlehem, het Ganderpad, de Brunsveldse Wal en het Zondagsschooltje in de Slangenburg.

Grootste probleem voor de toekomst is het onderhoud van deze initiatieven. In 2016 is TOOS betrokken bij de ontwikkeling van het landgoed De Slangenburg en ook in 2017 zal dat het geval zijn.